

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/17054.**

Benyújtás dátuma: **2021-09-14 21:21**

Parlex azonosító: **5I3B0W5Z0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Pintér Sándor, belügyminiszter**

Törvényjavaslat címe: **Egyes belügyi tárgyú törvényeknek az Alaptörvény kilencedik módosításával, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvénnyel összefüggő módosításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egyes belügyi tárgyú törvényeknek az Alaptörvény kilencedik módosításával, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvénnyel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat

a) 1. §-a és 3. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján,

b) 11. §-a, 14. § q-s) pontja, valamint 15. § d)–f) pontja az Alaptörvény XXXI. cikk (5) és (6) bekezdése alapján,

c) 15. § a)–c) pontja az Alaptörvény XXXI. cikk (5) bekezdése alapján

sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

2021. évi törvény

egyes belügyi tárgyú törvényeknek az Alaptörvény kilencedik módosításával, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvénnyel összefüggő módosításáról

1. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosítása

1. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (2) bekezdés 9. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:)

„9. ellátja különleges jogrendben a hatáskörébe utalt rendvédelmi feladatokat, illetve hadiállapot idején közreműködik az államhatárt fegyveresen vagy felfegyverkezve átlépő személyek kiszorításában, valamint elfogásában és lefegyverzésében,”

2. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

2. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az árvíz- és belvízvédekezés országos irányítása

- a) a rendkívüli védekezési készség beálltáig a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter,
 - b) a rendkívüli védekezési készség tartama alatt, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter,
 - c) összehangolt védelmi tevékenység esetén a Kormány kijelölt tagja
- hatáskörébe tartozik.”

3. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosítása

3. §

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 8/A. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ vizsgálja Magyarország biztonsági és bűnügyi helyzetét, amelynek keretében)

„d) összehangolt védelmi tevékenység, valamint különleges jogrend kihirdetését megalapozó helyzet vagy esemény kezelésével összefüggésben, a nemzetbiztonságot érintően kiemelt

kockázatot jelentő biztonsági fenyegetésekkel kapcsolatos kérdések vonatkozásában a hatáskörébe és illetékességébe tartozó szakmai koordinációs tevékenységet lát el az érintett szervezetek bevonásával, továbbá kockázatelemzést végez;”

4. A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény módosítása

4. §

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény 4. § (1) bekezdés p) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Feladat- és hatáskörében minősítésre jogosult)

„p) a rendvédelmi szerv központi szerve, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat vezetője, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti, a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének vezetője,”

5. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény módosítása

5. §

(1) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 11. és 12. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában:)

„11.Kiterjedt káresemény: olyan védelmi és biztonsági esemény, amelynek kezelése során elengedhetetlen az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében az eseménykezelésben érintett szervezetek azonnali, összehangolt reagálása; az eseménykezelés a katasztrófavédelem mint elsődleges beavatkozó irányításával valósul meg, amelynek ágazati koordinációs hatásköre a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve koordinációs tevékenységének a megkezdéséig terjed ki.

12.Kockázat: egy adott területen adott időtartamon belül vagy meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, illetve környezetkárosító hatás valószínűsége.”

(2) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 25. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„25.Veszélyelhárítási terv: kiterjedt káresemény időszakában végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat tartalmazó, központi, területi (fővárosi), járási, települési (a fővárosban kerületi) és munkahelyi okmányrendszer.”

(3) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 30. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„30.Veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény: veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben,

küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely nem minősül veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetnek, de azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:

- a) veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
- b) veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
- c) mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
- d) oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése legalább 1000 kg mennyiségben,
- e) egyéb veszélyes anyag kikerülése legalább a felső küszöbérték 0,1%-át elérő mennyiségben.”

(4) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. §-a a következő 34. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„34. *Katasztrófákkal szembeni ellenállóképesség:* azon képességek, válaszadási kapacitások összessége, amelyek a személyek, a környezet, a tulajdon védelmét, valamint a kormányzati, gazdasági, társadalmi funkciók folytonosságának megőrzését szolgálják a természeti és az ember okozta katasztrófák közvetlen, közvetett hatásaival szemben.”

6. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvényt kell alkalmazni Magyarország területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, kiterjedt káresemény megelőzése érdekében, valamint annak bekövetkezése esetén, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen Magyarország területén védekezés szükséges (beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezést is).”

7. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 5. §-a a következő k) és l) ponttal egészül ki:

(A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása körében:)

- „k) összehangolja a katasztrófákkal szembeni ellenállóképesség fejlesztésével kapcsolatos feladatokat,
- l) koordinálja a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését.”

8. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 19. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A polgármester a katasztrófavédelmi feladatok e törvényben meghatározott végrehajtása során államigazgatási jogkörben jár el.”

9. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 43. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A honvédségi erők igénybevétele a szükséges létszámnak megfelelően a Magyar Honvédség irányítására vonatkozó szabályok alapján erre jogosult személy döntése alapján történik.”

10. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 25. alcíme a következő 52/A. §-sal egészül ki:

„52/A. §

A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközt, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető jelével kell ellátni.”

11. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 71. § (7) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A (6) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:]

„d) a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározott polgári védelmi kötelezettség alóli mentességi ok, illetve azon tény, hogy polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, köz megbízatásával teljesíti.”

12. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 80. §-a a következő t) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:)

„t) a katasztrófákkal szembeni ellenállóképesség fejlesztésével, valamint a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtésével kapcsolatos feladatokat.”

13. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 41. alcíme a következő 87/A. §-sal egészül ki:

„87/A. §

E törvény az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló, 2013. december 17-i 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat, valamint az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/836 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását szolgálja.”

14. §

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény

- a) 1. § (2) bekezdésében a „katasztrófaveszélyt” szövegrész helyébe a „kockázatokat” szöveg,
- b) 3. § 29. pontjában az „üzemzavar” szövegrész helyébe az „esemény” szöveg,
- c) 5. alcím címében a „Kormányzati” szövegrész helyébe az „Ágazati” szöveg,
- d) 7. §-ában a „kormányzati” szövegrészek helyébe az „ágazati” szöveg,
- e) 34. § (1) bekezdésében a „megyei” szövegrész helyébe a „területi” szöveg,
- f) 35. § (4) bekezdésében az „üzemzavarral” szövegrész helyébe az „eseménnyel” szöveg,
- g) 35. § (5) bekezdés c) pontjában az „üzemzavarral” szövegrész helyébe az „eseménnyel” szöveg,
- h) 35. § (10) bekezdés e) pontjában az „üzemzavar” szövegrész helyébe az „esemény” szöveg,
- i) 35. § (10) bekezdés f) pontjában az „üzemzavarról” szövegrész helyébe az „eseményről” szöveg,
- j) 36. §-ában az „üzemzavarok” szövegrész helyébe az „események” szöveg,
- k) 42. § a) pontjában az „üzemzavar” szövegrész helyébe az „esemény” szöveg,
- l) 42. § b) pontjában az „üzemzavarban” szövegrész helyébe az „eseményben” szöveg,
- m) V. Fejezet címében a „KATASZTRÓFAVESZÉLY ÉS A VESZÉLYHELYZET” szövegrész helyébe a „KITERJEDT KÁRESEMÉNY” szöveg,
- n) 19. alcím címében a „katasztrófaveszély” szövegrész helyébe a „kiterjedt káresemény” szöveg,
- o) 43. § (1) bekezdésében a „katasztrófaveszély” szövegrész helyébe a „kiterjedt káresemény” szöveg és az „ellátása keretében” szövegrész helyébe az „ellátása, koordinálása keretében” szöveg,
- p) 43. § (4) bekezdésében a „katasztrófaveszély” szövegrész helyébe a „kiterjedt káresemény” szöveg,
- q) 71. § (7a) bekezdésében a „megyei, fővárosi” szövegrész helyébe a „területi” szöveg,
- r) 71. § (8) bekezdésében a „megyei, fővárosi” szövegrész helyébe a „területi” szöveg,
- s) 72. § (10) bekezdés nyitó szövegrészeiben a „Katasztrófaveszély” szövegrész helyébe a „Kiterjedt káresemény” szöveg

lép.

15. §

Hatályát veszti a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény

- a) 60. § (2) bekezdése,
- b) 60. § (7)–(9) bekezdése,
- c) 66. § (5) bekezdése,
- d) 71. § (2) bekezdése,
- e) 71. § (3) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „és (2)” szövegrész,
- f) 71. § (3) bekezdés d) pontja.

6. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása

16. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 78. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A hivatásos állomány nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezett tagja)

„a) csak veszélyhelyzet, hadiállapot, szükségállapot vagy a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti összehangolt védelmi tevékenység (a továbbiakban: összehangolt védelmi tevékenység) idején hívható szolgálatba,”

17. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 322. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Veszélyhelyzet, hadiállapot, szükségállapot vagy összehangolt védelmi tevékenység idején a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a szenior állományban foglalkoztatott részére túlszolgálat elrendelhető, illetve éjszakai szolgálatteljesítés beleegyezése nélkül elrendelhető. Ebben az esetben a 139. §-t, a 140. §-t, a 350. § (3)-(4a) bekezdését, illetve a 161. § (1) bekezdés c) pontját alkalmazni kell.”

18. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 84. § (1) bekezdésében a „rendkívüli állapot idejét, valamint a váratlan támadás időszakát” szövegrész helyébe az „a hadiállapot idejét” szöveg lép.

7. Záró rendelkezések

19. §

Ez a törvény 2023. július 1-jén lép hatályba.

20. §

E törvény

- a) 1. §-a és 3. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján,
- b) 11. §-a, 14. § q)–s) pontja, valamint 15. § d)–f) pontja az Alaptörvény XXXI. cikk (5) és (6) bekezdése alapján,
- c) 15. § a)–c) pontja az Alaptörvény XXXI. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Alaptörvény kilencedik módosítása, valamint a *védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény* (a továbbiakban: Vbö.) – 2023. július 1-i hatállyal – új alkotmányos alapokra helyezte egyrészt a különleges jogrendi helyzeteket, másrészt továbbá a védelmi és biztonsági célú állami feladatellátás rendjét övező jogi szabályozást, amely vívmány az egyes belügyi tárgyú jogszabályok esetében is elengedhetlenné teszi a szóban forgó alkotmányos reformok jelentette változásoknak az alapul fekvő törvényi szintű joganyagban történő megfelelő megjelenítését.

Részletes indokolás

1. §

Az Alaptörvény kilencedik módosításával összefüggésben szükségessé vált, az egyes jogszabályok közti terminológiai és jogintézményi összhangot biztosítani hivatott módosítás.

2. §

A Vbö. bevezeti az összehangolt védelmi helyzet fogalmát annak érdekében, hogy a súlyos, elhúzódó, kormányzati beavatkozást igénylő válsághelyzetekben az ország védelmét és biztonságát szolgáló erők közös, összehangolt igénybevétele biztosított legyen. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) határozza meg az árvíz- és belvízvédkezés országos irányításának rendjét, ami tipikusan olyan terület, ahol az összehangolt védelmi tevékenység elrendelése szükségessé válhat. Ennek megfelelően indokolt a Vgtv. 17. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezésnek az összehangolt védelmi tevékenység jogintézményére utaló kitétellel történő megfelelő kiegészítése.

3. §

Az Alaptörvény kilencedik módosításával, valamint a Vbö.-vel összefüggésben szükségessé vált, az egyes jogszabályok közti összhangot fenntartani hivatott módosítás, amely a továbbiakban a

védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének a vezetője számára is minősítési jogkört biztosít.

4. §

A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvénnyel összefüggésben szükségessé vált, az egyes jogszabályok közti terminológiai és jogintézményi összhangot biztosítani hivatott módosítás.

5-15. §

A Vbö. alapján a katasztrófa és annak veszélye védelmi és biztonsági eseménynek minősül, amely esetben az összkormányzati koordinációs feladatokat a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve látja el.

Normál időszaki működés esetén az élet- és vagyonbiztonság megóvásával kapcsolatos feladatok ellátását az arra hivatott szervek végzik. A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény alapján az összkormányzati válságkezelés, a kormányzati koordináció, a különleges jogrendi feladatellátással kapcsolatos feladatok végrehajtása, a káresemények kezelése a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve útján valósul meg.

Ugyanakkor a különböző káresemények kezelése során, az időveszteség elkerülése, ezáltal a kárterületen lévő állampolgárok és vagyontárgyaik megóvása, a további károk megelőzése érdekében szükség lehet azonnali beavatkozásokra. A helyben való gyors reagálás hiányában veszélybe kerülhet az érintett személyek élet- és vagyonbiztonsága. A kárelhárításban érintett szervezetek összehangolt, egymásra épülő tevékenységével biztosítható a gyors és hatékony eseménykezelés, amelynek a során a koordinációt - az időveszteség elkerülése érdekében - a katasztrófavédelem mint elsődleges beavatkozó szervezet hatáskörébe indokolt helyezni, a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerv koordinációs tevékenységének a megkezdéséig. Ez a jogintézmény biztosítja azon esetekben is a beavatkozást, amikor az esemény súlyára, kiterjedtségére figyelemmel az összkormányzati szintű koordináció nem szükséges.

A fentiekkel biztosított a koordinációs feladatok végrehajtása a különböző eseménykezelési fázisokban, így a helyben való azonnali és komplex reagálás a kárhelyszíneken, igazodva a védelmi és biztonsági igazgatás új feladatrendszeréhez.

A Vbö. a védelmi és biztonsági igazgatás területi szervét területi védelmi bizottsággént nevesíti. Az egységes terminológia érdekében indokolt tehát a „területi védelmi bizottság” kifejezés alkalmazása.

A Vbö. 5. § 14. pont a) alpontja alapján védelmi és biztonsági eseménynek minősül a törvényben meghatározott ágazati üzemzavar. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek központi koordinációt igénylő kezelésétől szükséges elhatárolni a veszélyes tevékenységhez kapcsolódó kisebb súlyú, helyi – jellemzően üzemi szintű – erővel elhárítható eseményeket. Ezen események hatósági kivizsgálását a megelőzés erősítése érdekében az iparbiztonsági hatóság végzi a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi

CXXVIII. törvényben és a kapcsolódó végrehajtási rendeletben foglaltaknak megfelelően, ezért a módosítás a 3. § 30. pontjának a pontosítását is tartalmazza.

16-18. §

Az Alaptörvény kilencedik módosításával, valamint a Vbö.-vel összefüggésben szükségessé vált, az egyes jogszabályok közti terminológiai és jogintézményi összhangot fenntartani hivatott módosítás.

19. §

Az egyes jogszabályok közti összhangot fenntartani hivatott törvénymódosítások hatálybalépésének az időpontja értelemszerűen az alapul fekvő alkotmányos reformok hatálybalépési dátumához igazodik.

20. §

Sarkalatossági záradék.